

Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Starostwo Powiatowe w Sandomierzu ul. Mickiewicza 34 27-600 Sandomierz. Tel. (+48) 15-832-32-43, 15-644-10-10, 15-644-11-11, 15-644-12-12, 15-644-13-00, fax: (+48) 15-832-28-29 e-mail: starostwo@powiat.sandomierz.pl. Regon: 830413739, NIP: 864-15-86-280. Starostą Powiatu jest Pan Stanisław Masternak.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – Wojewódzki Koordynator realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC oraz Anna Korcipa – inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz odpowiednio upoważnień Nr 379/2013 i 378/2013 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 27 maja 2013 r.

Dokonano wpisu do *Książki kontroli Starostwa Powiatowego* pod pozycją nr 1/2013.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd powiatowy zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy ust. 3 z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), tj.:

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

Korci

[Signature]

2. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Rada Powiatu Sandomierskiego uchwałą nr XXI/141/2012 z dnia 19 września 2012 roku przyjęła *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie sandomierskim na lata 2012-2016 (zał. nr 1)*.

Liczący 40 stron Program zawiera charakterystykę przemocy w rodzinie, diagnozę zjawiska przemocy w powiecie sandomierskim opracowaną we współpracy z Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą i Sądem Rejonowym w Sandomierzu, jak również ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu. Harmonogram Programu (str. 31-36 dokumentu) zawiera szczegółowo opisane działania, jednakże do większości zaplanowanych działań nie przypisano konkretnych terminów ich realizacji. Znaczna część zaplanowanych przedsięwzięć to zadania o „charakterze ciągłym”, które powinny być realizowane przez cały okres obowiązywania Programu.

Zarówno Program, jak i uchwała którą został przyjęty nie zawierają zapisu dotyczącego sporządzania okresowej, cyklicznej sprawozdawczości z jego realizacji. W związku z powyższym w dniu przeprowadzenia kontroli pracownik PCPR Pani Anna Wiktor sporządziła sprawozdanie z wykonania Programu w okresie objętym kontrolą (zał. nr 2).

Jak wynika z przedłożonego sprawozdania w okresie 1.01.2011 do 27.05.2013 roku realizowano następujące zadania uwzględnione w Programie:

- a. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie upowszechniało informacje dotyczące problemu przemocy w rodzinie, instytucji i osób świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą i znajdującym się w kryzysie poprzez zamieszczanie w/w danych na stronach internetowych PCPR i Starostwa Powiatowego w Sandomierzu. Ponadto PCPR na bieżąco dystrybuuje do ośrodków pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznej ulotki i plakaty dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie. PCPR zgłaszającym się osobom w kryzysie udziela informacji na temat miejsc i instytucji świadczących pomoc w tym zakresie, w tym kieruje klientów do Punktu Interwencji Kryzysowej, funkcjonującego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu, z którym PCPR współpracuje. Co miesiąc pracownicy

Koncept

 2

PCPR otrzymują ze strony MOPS w Sandomierzu aktualny, miesięczny grafik dyżurujących w PIK specjalistów.

- b. W grudniu 2012 roku w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z terminem wskazanym w harmonogramie utworzono Punkt Poradnictwa Specjalistycznego. Co prawda harmonogram Programu zakładał utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej, jednakże jak wynika z Regulaminu utworzonego Punktu zakres świadczonej pomocy obejmuje również interwencję kryzysową (zał. nr 3). Punkt działa w każdy czwartek i piątek w godzinach od 14⁰⁰ do 15⁰⁰. Poradnictwo w Punkcie świadczą: radca prawny (w każdy czwartek miesiąca od godz. 14⁰⁰ do 15⁰⁰) oraz psycholog (w każdy piątek miesiąca od godz. 14⁰⁰ do 15⁰⁰). Sprawy z zakresu interwencji kryzysowej mogą być zgłaszane przez mieszkańców osobiście lub telefonicznie pod nr tel. 15 644-10-10 wew. 305 w godzinach pracy Punktu. Ponadto zakres usług obejmuje: *diagnozę, zapewnienie osobie i rodzinie wsparcia emocjonalnego, dostarczenie osobie i rodzinie informacji o instytucjach, organizacjach itp., które mogą jej udzielić dalszej pomocy, współdziałanie na rzecz rozwiązywania problemów, które są bezpośrednią przyczyną kryzysu.*

Informacja na temat form pomocy świadczonej przez Punkt oraz godzin pracy placówki została opracowana w formie ulotki i rozpowszechniona przez PCPR na terenie powiatu sandomierskiego, m.in. przekazano ją do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu (zał. nr 4).

Od momentu utworzenia Punktu w grudniu 2012 roku z powodu doświadczania przemocy w rodzinie z poradnictwa prawnego w Punkcie anonimowo skorzystała 1 osoba. Zakres udzielonej pomocy dotyczył kwestii złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą (zał. nr 5).

- c. W kwietniu 2013 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współorganizowało szkolenie pn. "Przemoc wobec kobiet", przeznaczone dla kadry jednostek pomocy społecznej z Powiatu i okolic (w szkoleniu uczestniczyli również przedstawiciele kadry ośrodków pomocy społecznej z gminy Szydłów w powiecie staszowskim oraz z terenu powiatu tarnobrzeskiego). Realizatorem szkolenia było Małopolskie Centrum Profilaktyki z siedzibą w Krakowie. W szkoleniu uczestniczył 1 pracownik PCPR w Sandomierzu.

Część zadań wskazanych do realizacji w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie sandomierskim na lata 2012-2016 na okres objęty kontrolą nie była realizowana. Nie podjęto się opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. Jak wynika z pisemnego wyjaśnienia Pani Anny Wiktor, z powodu trudności organizacyjnych związanych z pozyskaniem kadry posiadającej wymagane prawem kwalifikacje do prowadzenia powyższego zadania oraz uzyskania zaplecza lokalowego, do dnia kontroli nie było ono realizowane. Opracowanie programu korekcyjno-edukacyjnego planowane jest na koniec 2013 roku (zał. nr 6).

W okresie kontroli dwa spośród 5 przewidzianych harmonogramem Programu działań składających się na osiągnięcie celu szczegółowego wskazanego w pkt. a nie były realizowane. Realizacja działań pn.: *Rozwijanie edukacji i poradnictwa rodzinnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie* oraz *Organizowanie spotkań mających na celu zwrócenie uwagi dzieci i młodzieży na problem przemocy* została przesunięta na IV kwartał 2013 roku.

Koncept

3

Nie realizowano także zadania polegającego na „*tworzeniu procedur postępowania wobec występowania przemocy w rodzinie*”.

Ad. 2. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W okresie kontroli zadanie własne Powiatu, o którym mowa w art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie było realizowane.

Ad 3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie sandomierskim na lata 2012-2016 zakłada realizację celu polegającego na *rozwoju infrastruktury pomocy instytucjonalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie*, m. in. poprzez *utworzenie bazy lokalowej dającej możliwość pobytu całodobowego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie*. Powyższe działanie – wskazane w harmonogramie Programu jako mające „charakter ciągły” – w okresie kontroli nie było realizowane.

Powiat Sandomierski do dnia kontroli nie posiadał żadnych, formalnie opracowanych procedur na wypadek pojawienia się konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia jak również nie dysponował ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Uzyskanie schronienia poza miejscem zamieszkania dla osoby dotkniętej przemocą wiąże się ze zmianą środowiska i dotychczasowego stylu życia spowodowanymi m. in. długotrwałymi dojazdami do pracy bądź szkoły lub całkowitą rezygnacją z dotychczasowego zatrudnienia, koniecznością zmiany szkoły, utratą kontaktu z krewnymi etc.

Z pisemnych wyjaśnień pracownika PCPR Pani Anny Wiktor wynika, iż w okresie objętym kontrolą PCPR nie otrzymał żadnych informacji dotyczących konieczności zapewnienia osobom schronienia w ośrodkach wsparcia ze względu na doświadczanie przemocy w rodzinie przez te osoby (zał. nr 7).

Ad 4. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Powiat sandomierski do dnia kontroli nie dysponował ośrodkiem interwencji kryzysowej. Z pisemnych wyjaśnień Pani Anny Wiktor wynika, iż władze Powiatu podejmowały próby nawiązania współpracy w zakresie utworzenia OIK z jednostkami ościennymi – powiatem opatowskim i staszowskim (zał. nr 7). Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie powiat sandomierski zapewnia wsparcie jedynie w formie ambulatoryjnej, ze strony specjalistów zatrudnionych w Punkcie Poradnictwa Specjalistycznego, którego działalność została opisana powyżej.

Konwiz

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Rada Powiatu Sandomierskiego uchwałą nr XXI/141/2012 z dnia 19 września 2012 roku przyjęła Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sandomierskim na lata 2012-2016. Harmonogram Programu zawiera szczegółowo opisane działania, wskazuje również w sposób jednoznaczny ich realizatorów, jednakże do większości zaplanowanych działań nie przypisano konkretnych terminów ich realizacji. Nie wszystkie działania wskazane w harmonogramie Programu były realizowane w okresie objętym kontrolą;
2. W okresie kontroli powiat nie opracował ani nie realizował programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Powiat Sandomierski do dnia kontroli nie posiadał żadnych, formalnie opracowanych procedur na wypadek pojawienia się konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia. Ponadto do dnia kontroli nie dysponował ośrodkiem wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, mimo, iż harmonogram Powiatowego Programu zakłada na lata 2012-2016 realizację zadania „o charakterze ciągłym” polegającego na *utworzeniu bazy lokalowej dającej możliwość pobytu całodobowego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie*;
4. W okresie kontroli PCPR nie pozyskał żadnych informacji dotyczących konieczności umieszczania osób dotkniętych przemocą w ośrodkach wsparcia lub ośrodkach interwencji kryzysowej;
5. Powiat sandomierski do dnia kontroli nie dysponował ośrodkiem interwencji kryzysowej. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie zapewnia wsparcie w formie ambulatoryjnej, ze strony specjalistów zatrudnionych w Punkcie Poradnictwa Specjalistycznego, funkcjonującego w strukturach PCPR.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

– sprawdzoną dokumentację, sprawozdania w Statystycznej Aplikacji Centralnej oraz wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Pana Janusza Kwaśniewskiego oraz pracownika PCPR Pani Anny Wiktor – wyznaczonej do udziału w czynnościach kontrolnych przez Dyrektora PCPR.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem PCPR.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie § 18 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 126 poz. 718) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Konuje

5

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Gregorz Trąpcia
Korcyńska Anna

Kielce, dn. 12.06..... 2013 r.

Ze strony kontrolowanej:

Z up. STAROSTY
[Signature]
Województwa Świętokrzyskiego
Wicestarosta

DYREKTOR
Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
[Signature]
Janusz Kwaśniewski

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
27-600 SANDOMIERZ
ul. Mickiewicza 34
tel./015/ 644 10 10; fax/015/ 632 32 43 w. 344